

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

D. 14528 / 25

Meddelelser

om

Herning private Realskole.

1881

B.U.H.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Meddelelser

om

Herning private Realskole

1880-81

ved

H. Møller,
Skolens Førstelærer.

HERNING.
HERNING BOGTRYKKERI VED P. J. RASMUSSEN.
1881.

Afgangsexamen 1881.

Den skriftlige Del af Skolens Afgangsexamen — Realafgangsexamen af lavere Grad — afholdtes den 27. og 28. Juni under Tilsyn af Hr. Apotheker Bagger, Herning.

Opgaverne i Stil vare:

- 1) Munkevæsenet i Middelalderen.
- 2) De vigtigste Aarsager til Udvandringen i vore Dage.

Opgaverne i Regning:

Første Regneopgave:

- a. Hvor mange danske Kvadratalen Klæde lader B forskrive, naar han beregner at kunne spare $77\frac{1}{2}\%$ Rmk ved at tage det fra Sachsen i Stedet for fra England. I London koster et Stykke paa $52\frac{1}{2}$ Alens Længde og $\frac{1}{2}$ Fods Brede $37\frac{1}{2}$ Lstl. med 4% Rabat og 10% Omkostninger; i Leipzig koster et Stykke paa $51\frac{22}{55}$ Alens Længde og $\frac{81}{30}$ Fods Brede $688\frac{1}{2}$ Rmk. med 5% Rabat og 8% Omkostninger.

(1 Lstl. = 18 Rmk .; 1 Rmk. = $\frac{400}{450}$ Rmk .)

- b. A sætter en Kapital paa Rente til $2\frac{1}{2}\%$ halvaarlig. B sætter en Kapital, der er 1000 Rmk mindre, paa Rente til $6\frac{1}{4}\%$ p. A. Om 20 Aar eje de lige meget; hvor stor var hvers Begyndelseskapital?

Anden Regneopgave:

- a. Hvor stor Forskjel er der paa en Jernkegles og en Jernkugles Vægt, naar Kegleens Højde er 6 Fod, dens Sidelinie $6\frac{1}{2}$ Fod, og Kuglens Storcirkelflade er $\frac{16}{100}$ af Kegleens Grundflade. Jernets Vægtfylde er $7\frac{1}{2}$. En Kubikfod Vand vejer 62 Pd.
- b. En Mand efterlader sig 13,300 $\mathcal{K}$, der med Undtagelse af nogle Legater tilfalde hans Enke, hans 2 Sønner og 3 Døttre til Deling. Den til Legatet bestemte Sum udgjør $\frac{1}{6}$ af Resten. Denne (Resten) deles mellem de nævnte Arvinger saaledes, at 1 Søn faar 1 Datterpart plus 300 $\mathcal{K}$. og Enken 2 Sønneparter minus 100 $\mathcal{K}$; hvor meget faar Enken, en Søn og en Datter?

Mundtlig Examen afholdtes i Overeensstemmelse med Ministeriets Skrivelse af 7de Juni den 11., 12. og 13. Juli i Overværelse af følgende Herrer Censorer: paa Ministeriets Vegne Hr. Professor Simesen, paa Skoledirektionens Vegne Hr. Provst Hejberg; tillige censorerede Hr. Apotheker Bagger, Hr. Pastor Bruun, Hr. Pastor Blom og Hr. Landinspektør Klein.

Til Examen indstillede sig 18 Elever, nemlig:
 Christen Frederiksen, Søn af Gaardejer Thomas Frederiksen i Thorning ved Kjellerup, født 10. April 1863.
 Jens Christensen Grønbæk, Søn af Gaardejer Kristen Grønbæk i Aulum v. Holstebro, f. 23. Septbr. 1865.
 Alfred Hansen, Søn af Gaardejer Markus Hansen i Aaker paa Bornholm, f. 9. Novbr. 1866.
 Jens Hansen, Søn af Strømpevæver Hans Jensen i Herning, f. 15. Marts 1866.
 Anton Jørgensen Hvam, Søn af Gaardejer Jørgen N. Hvam i Levring ved Kjellerup, f. 6. Juli 1865.

- Hans Jensen, Søn af Lærer Jensen, Torslev i Hanherred, f. 8. Febr. 1866.
- Jens Chr. Jensen, Søn af Kjøbmand Jensen, Ans pr. Rødkjærsgade, f. 1. Febr. 1866.
- Peter Jensen, Søn af Amtsstuebestyrer Jensen, Ringkjøbing, f. 27. April 1867.
- Emanuel Junge, Søn af Sognepræst Junge, Vammen ved Viborg, f. 6. Juli 1865.
- Gregers Larsen, Søn af Farver Larsen i Herning, f. 28. Januar 1867.
- Peter Lauritzen, Søn af Skolebestyrer Lauritzen, Hadsten, f. 10. Maj 1864.
- Johannes Lorenzen, Søn af Postfører Lorenzen, Skanderborg, f. 1. Juli 1865.
- Hans Schmidt Petersen, Søn af Skræder Petersen i Herning, f. 1. August 1866.
- Peter Petersen, Søn af Kjøbmand Petersen, Pederstrup ved Kjellerup, f. 3. Oktober 1863.
- Rasmus Petersen, Søn af Tømmermester Petersen, Faaborg, f. 29. April 1863.
- Mads Christian Poulsen, Søn af Husmand Poul Kr. Nielsen, Katrineberg i Timring, f. 15. Juli 1865.
- Hans Peter Skov, Søn af Møller Skov i Sinding, f. 29. Juni 1865.
- Niels Svendsen, Søn af Husmand Kristen Svendsen i Gjelleruplund, f. 23. Novbr. 1864.

Karaktererne i de enkelte Fag ses af omst. Liste.

Aarsexamen afholdtes samtidig under Overværelse af de samme Censorer.

Examinander.	Mundtlig Dansk.	Skriftlig Dansk.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Geometri.	Arithmetik og Regning.	Skrivning og Tegning.	Points.
Chr. Frederiksen . . .	ug.	mg.?	mg.	ug.	ug.?	ug.?	mg. x	ug.	mg.	67
Jens Chr. Grønbæk .	ug	ug.?	mg. x	ug.	ug.	ug.	mg. x	ug.	mg. x	69 ¹ / ₃
Alfred Hansen . . .	ug.?	mg.	mg. x	ug.?	ug.?	mg. x	ug.?	ug.?	mg.	67
Jens Hansen . . .	mg.	ug.?	mg.	ug.?	ug.?	ug.	ug.	ug.	ug.	69
Anton J. Hvam . . .	mg. x	mg.	mg.?	ug.?	ug.?	mg.	mg. x	ug.	ug.?	63
Hans Jensen	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	mg. x	71 ¹ / ₃
Jens Chr. Jensen . .	ug.?	mg.?	mg.?	ug.	mg. x	mg.	mg. x	mg.?	mg. x	63 ² / ₃
Peter Jensen	ug.	ug.	mg. x	ug.	mg. x	ug.	mg.?	mg.?	ug.?	67
Emanuel Junge . . .	ug.	mg. x	tg.	mg. x	mg.?	ug.	ug.	ug.	mg.	47 ¹ / ₃
Gregers Larsen . . .	mg.	mg.	mg. x	ug.?	ug.?	ug.	ug.?	mg.	mg.	66 ¹ / ₃
Peter Lauritzen . .	mg.?	ug.?	mg.?	mg.	mg.?	mg. x	ug.?	ug.?	ug.?	54 ¹ / ₃
Joh. Lorentzen . . .	mg.	ug.?	mg.	ug.?	ug.?	mg. x	mg. x	tg. x	mg.?	54 ¹ / ₃
Hans Schm. Petersen	g. x	ug.?	mg.?	mg.?	mg. x	mg.?	mg.	ug.	g. x	51 ¹ / ₃
Peter Petersen	ug.	ug.	tg. x	g.?	mg. x	mg.?	g. x	ug.	mg.	45 ² / ₃
Rasmus Petersen . .	ug.?	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.?	ug.	ug.	mg.	65
Mads Chr. Poulsen .	mg.?	ug. x	ug.	ug.?	ug.?	ug.	ug.?	mg. x	mg.	62
Hans P. Skov	ug.?	mg.	mg.	g.?	mg.	ug.	mg.?	mg.	ug.?	58 ¹ / ₃
Niels Svendsen . . .	mg.?	mg.?	mg. x	ug.?	ug.	mg. x	ug.	ug.?	mg.	65 ² / ₃

Bestaaet = 25 Points, bestaaet med Udmærkelse = 68 Points.

Angivelse af hvad der læses i Skoleaaret.

1ste Klasse.

Der undervises i de almindelige Begyndelsesgrunde Tangs Bibelhistorie læses til Juda Rige, Balslevs Lærebog til 2. Artikkel. Joakim Larsens Læsebog 1 Del og Chr. Hansens Regnebog 1. Del benyttes; nogle Salmer læres.

2den Klasse.

Tangs Bibelhistorie og Balslevs Lærebog læses ud. Der regnes efter Chr. Hansens Regnebogs 2. Del, læses Geometri efter Jul. Petersen til 3. Kap. I Geografi læses til Frankrig efter Erslev Nr. 3, i Tysk Kaper og Simonsen Læsebog for Begyndere, i Engelsk Listov Nr. 1, i Historie Oldtiden efter Bricka og indtil 1448 efter Allens Lærebog, i Naturhistorie Hvirveldyrene efter Feddersens: Naturens Bog. I Dansk gennemgaaes Formlæren efter Wulff. Syntaxen indøves ved Analyse, Holm og Ipsens Læsebog 1. Del læses. Retskrivning øves ved Diktat.

3die Klasse

har Religion sammen med 2. Klasse. Regnebogens 3die Del regnes. I Geometri læses og repeteres til Cirkelperiferiens Deling, i Arithmetik til Potens efter Jul. Petersens Nr. 1; i Geografi læses Erslev Nr. 2 fra Frankrig til Enden, i Tysk læses 120 Sider i Rungs Læsebog og Løkkes Formlære læres; i Engelsk læses videre efter Listov og Løkke; i Verdens- og Danmarkshistorie læses Bricka og Allen ud. I Zoologi læses Leddyr og Bløddyr og i Botanik til Systemet efter Feddersens og Erslevs Bog. Dansk Formlære læres efter N. Andersens Bog. Syntaxen indøves ved Analyse; der læses videre i Holm og Ipsens Læsebog, og der skrives fri og bunden Stil.

4de Klasse

regner i Chr. Hansens og Bertelsens Regnebøger, Jul. Petersens Geometri læses ud og repeteres, Simesens Stereometri læres; i Arithmetik læses Jul. Petersen Nr. 1 ud og Stens Algebra til Ligningers Opløsning. Geografien læres og repeteres efter Erslev Nr. 2; i Tysk læses fra Pag. 49—147 i Kaper, Rung repeteres og Grammatikken læres efter Løkke. Nielsens Verdenshistorie læses og Allens Lærebog repeteres; enkelte Partier af Danmarkshist. udvikles fyldigere ved Foredrag. Feddersens Zoologi læres, og Botanik indøves ved Plantebestemmelse og ved Læsning af Strøms Botanik. Dansk Grammatik af N. Andersen læres og repeteres. Holm og Ipsens Lærebog Nr. 2 læses; lidt Kundskab til Literaturhistorie meddeles ved Foredrag; der skrives fri og bundne Stile.

Pigeklassen.

Balslevs Lærebog læses fra 1. Art. til Daabens Sakramente, Bibelhistorie fra Rigets Deling til Enden af det ny Testamente. Forøvrigt gennemgaaes det samme og læses de samme Bøger som i 2 Kl., naar undtages Geometri, som ikke læres her og Historie og Stil, hvori der gives en fyldigere Undervisning.

Hovedregning øves i alle Klasser.

Tegning øves i 2., 3., 4. Kl. og Pigekl. Geom. Tegning kun i 4. Kl.

Sang øves i 1., 2., 3. og Pigeklasse.

Gymnastik har 2. og 3. Kl. fælles 2 Tim. ugentlig.

Pigerne i Pigekl. og 1. Kl. have 6 Timers ugentlig Undervisning i Haandgjerning.

Statistiske Meddelelser.

Skolen havde i Skoleaaret 1880—81 77 Elever, deraf indenbys 29 Dreng og 14 Piger, udenbys 26 Dreng og 8 Piger.

I 1. Kl. var 18 Elever (8 Dr. og 10 P.) I 2. Kl. var 18 Elever, i 3. Kl. 10 Elever, i 4. Kl. 19 Elever og i Pigeklassen var 12 Elever.

Undervisningen ledes af 3 faste Lærere, 1 fast Lærerinde og 1 Timelærerinde.

1. Kl. har 18 Timer.

2. — 14 Timer særskilt)
3. — 14 Timer særskilt) 18 Timer fælles.

4. — 27 Timer.

Pigekl. 24 Timer.

Førstelærer **Møller** leder Undervisningen i Tysk, Matematik, Geometri, Regning, Fysik, Sang og Gymnastik i alle Klasser samt i Tegning og Geografi i 2., 3. og 4. Kl.

Lærer **Juul** underviser i Danm.- og Verdenshistorie, Naturhistorie, Dansk, Stil og Engelsk i alle Klasser, samt i Tegning og Geografi i Pigekl. og i Skrivning i 2. og 3. Kl.

Lærer **Andersen** underviser i Religion og Skrivning.

Frøken **Thomsen** har hidtil undervist 1. kl., men hendes Gjerning vil ad Aare blive overtaget af exam. Lærerinde **Fr. Hansen** af Kjøbh.

Fr. Valeur har undervist Pigekl. i Haandgjerning.

Skolens Ferier ere: Sommerferie i 5 Uger. Juleferie i 18 Dage, Fastelavn 2 Dage, Paaske 10 Dage og Pintse 5 Dage. Desuden holdes Kongens Fødselsdag, Grundlovsdagen, Markedsdagene og hver Lørdag Eftermiddag fri.

Skolepengene betales ved Begyndelsen af hver Aaened og ere:

1. Kl. 3 R , 2. Kl. 5 R , 3. Kl. 6 R , 4. Kl. 7 R
og Pigekl. 4 R .

Skolen modtager i Statstilskud 1000 R til Fripladser og 500 R til Skolen, i Amtstilskud 400 R til Fripl. og fra Herning Sparekasse 60 R til en Fripl.

Af Statsfripladser har der været 15 $\frac{1}{2}$, nemlig:

I 4. Kl. 3 Fripl., i 3. Kl. 3 Fripl., i 2. Kl. 7 og i Pikklassen 2 $\frac{1}{2}$.

Af Amtsfripl. 6, nemlig:

I 3. Kl. 3 Fripl., i 2. Kl. 2 og i Pigekl. 1 Friplads.

Spareklassens Friplads var i 3. Kl.

Skolen ejer en lille Samling af naturhistoriske Gjenstande og nogle faa fysiske Apparater, tillige er Grundvolden til en Skolebogsamling lagt.

En Ansøgning om en Understøttelse til Anskaffelse af fysiske Apparater er indsendt, og da den forhaabentlig bliver bøvilget, sættes Skolen derved i Stand til at forøge sine Samlinger meget betydelig.

Uddrag af Skolens Regnskab
 fra 1. August 1880 til 1. August 1881.

Indtægt.

Skolepenge og Examensgebyr	2809 $\mathcal{L}$
Statstilskud	1500 —
Amtstilskud	400 —
Betaling for Kommuneskolen	1400 —
Fra Sparekassen i Herning	60 —
Underskud	843 —
	Sum . . . 7012 $\mathcal{L}$

Udgift.

Lærerlønninger	4482 $\mathcal{L}$
Inventariets Forøgelse og Vedligeholdelse	400 —
Brændsel og Belysning	150 —
Bygningens Vedligeholdelse	100 —
Rengjøring	50 —
Examens og andre Udgifter	300 —
Skatter og Afgifter	30 —
Forrentning og Afdrag	1000 —
Bestyrerens Vederlag	500 —
	Sum . . . 7012 $\mathcal{L}$

